

Lidija Dimkowska

Pesmi

Živi in mrtvi

Nos me zsrbi vsakič, ko pridem na pokopališče.
Mrtvi so končno krotki, ne pa tudi tisti,
ki nosijo njihova imena. Nasledniki
najprej brskajo po njihovih skrinjicah s papirji in suhim cvetjem,
potem spijejo vodo s sladkorjem in odprejo okna.
Kako to, da ta denar ni več veljaven?
Žalovalkam ob kavi ponudijo antiseptik za grlo.
Srbi me tudi desna roka, toda iz mesta prinesene sveče
ne znajo kapljati vodoravno.
V vsaki hiši z babico otrok na počitnicah
s kapljicami voska restavrira svetnike na koledarju,
v vsaki hiši z dedkom jajčne lupine odlagajo na družinski album.
Niti en sam moški mojega naroda ni prijavljen na mojem naslovu.
Čprav sem od malih nog na striženje hodila v brivnico,
na ulici pa sem kakega strička zaprosila za glavnik iz njegovega žepa,
medtem ko so okrog mene tetice odpirale pribore s ščetkami za lase in
ogledalci.
Nekateri nikoli niso dobili uši, drugim so obrili glave.
Pri krstu odpadnikov je duhovnik uvedel beljenje las, preden jih je
ostrigel.
Nekaj časa smo množično pošiljali sredstva samohranilki s petimi
otroci,
obolelimi za epilepsijo,
ko je prišla ven, da bi se zahvalila, se nismo mogli zadržati, da ne bi
zakričali:
“Mi zbiramo denar, ti pa si barvaš lase?”

Otroci so istočasno dobili napad, se zvijali okrog matere z *Wello 05* v počasnem posnetku.

Na hip hop zabavah iz pip teče samo vroča voda. Morala sem popiti vodik,

da bi poplaknila mrtve, ki jih je treba bodriti kot septembra prvošolčke: "Vse življenje je pred tabo, da bi se naučil, kar se naučiti moraš."

Vse življenje. V smrti je čas vrečka s športno opremo za uro telesne vzgoje.

In kmalu več ne bo otroka brez majice *Keep Dry* in športnih copat *Keep Fast*.

In kmalu ne bo mrtveca, ki ne bo moj.

Ključ

Ko ti je okrog vratu visel ključ,
je bila tvoja glava Budin trebušček,
ki so ga božali podjetniški sorodniki
z nespremenljivo novoletno željo
(denar = zdravje, sreča in ljubezen),
oni so imeli najljubše sanje, ti najljubšo nočno moro,
Bach na radiu, pasulj na krožniku in Bruno Schulz
v položaju mirno v kabini za tuširanje.
Srečen človek se polni zunaj in prazni doma
(žepi, želodec, um, sperma),
na anatomskem vzglavniku puščaš samo praznino,
ki se spominja tvoje glave,
tudi ko je ključ že zdavnaj izgubil vrstico.
In zdaj, ko je tudi nesreča polnjenje,
je treba Budin trebušček podrgniti s prevleko za blazino
ali ga zamenjati z nekim novejšim božanstvom,
menjavanje posteljnine menja tudi srečo,
kot baterija v polnilcu, ki je nehal utripati.
Za vse potrebuješ ključ, razen za svojo vest
hortikulturno urejeno z angleško travo, palčkom in senzorsko ograjo,
dom, v katerem je en in edini bog patronažna sestra,
ki pride na obisk tri dni po rojstvu in tri dni pred smrtjo.
V črnem kovčku s ključem z dvema zobcema
enkrat nosi tehtnico za življenje, drugič tehtnico za smrt.

Bonsaj

V tujini smrt sorodnike navdaja v grozo.
Treba je ujeti letalo, pogoltniti piškot z orehi,
ki povzroča afte, si opeči jezik s kavo
in ob odsotnosti poslovnega pisma prebrati Life ali The Economist.
Ob nedeljah v rubriki Kultura ni člankov.
Samo članki o urejanju doma, vrta, raja.
Telegram, ki sem ga poslala, potuje z mano, toda v poslovnem razredu.
Poštni uslužbenec je trikrat preštel besede,
kot da bi bile izumrla živalska vrsta.
Kot jezik, ki se ga da ohraniti,
če obstajata vsaj dve ženski, ne da bi vedeli ena za drugo in opravljata
istega moškega.
Po materini strani imam takšne ženske. Moški je umrl včeraj.
Na domu so tudi stoli, na katere se nisem nikoli usedla,
s trdimi sedali, rezerviranimi za domače svetnike,
ki se domov vračajo samo na pogrebe in poroke.
Od zdaj si bomo relikvije podarjali tudi za obletnice
zavarovalnih polic za škodo, nastalo ob smrti.
Živi plačajo za vsako smrt. Z zavitkom papirnatih robčkov,
z novimi črnimi dokolenkami, z oglasom na LCD televizorju.
Po pogrebu ležim pod drevesom življenja,
kot bonsaj, ki čaka, da se bodo z njim igrali mrličevi otroci.
Žile mi utripajo, moje korenine prisluhnejo
mrtvim, ki grgrajo kot pretočni grelci za vodo
in škropijo vroče kapljice v mojo roso.
Kako je bilo s smrtjo v Božjih rokah vse lažje,
ko sem ponoči s sušilcem za lase sušila reko pod oknom,
ko mi je vojak kupil pokovko v zajčji kapi.
Zdaj imam celo hobi: hodim na spominske seje za neznance.
Ob vrnitvi je moj trebuh napihnjen od gaziranih pijač.
Od govorov, napisanih z razmikom 2,0 o izgubi, ki nas je doletela tu in
zdaj.
Njegovo pot bomo nadaljevali.
Pijem kri krvodajalcev in mi je lažje. Poskusi še ti.
Življenje razporedi v sistemskem listku za loto
in ne prečrtaj več kot sedem števil.
Saj so tudi tebe žgečkali, ko si bil dojenček:
"Pojedel te bom, pojedel te bom ..."

Ljubezen je naravno stanje ljudožercev.
Ostali poležavajo na usnjenih dvosedih
in stavijo v petih minutah Jezusove slave.
Se bo rodil, bo umrl ali bo vstal od mrtvih?
Na elektronski naslov mrtveca
še vedno prihajajo ponudbe:
“V sedmih dneh brezplačno izgubite pet kilogramov.”
In drevo življenja se bo pomanjšalo, izginilo bo meso
okrog kosti, dokler ne bo uničilo
petih dnevnih obrokov, dokler ne postane bonsaj.
Edina meja med tam in tukaj je letalsko okence.
Tam sem drevo za lesno industrijo, tu sem drevesce za meditacijo.
Življenje se, kot po navadi, poigrava s sorodniki v tujini.
Treba je prenesti let, kupiti *travel fit* parfumčke,
se zapreti na stranišče in dolgo, dolgo lulati,
vse dokler spodaj, na grobu, moj bonsaj ne postane drevo s senco,
in potem ob odsotnosti oporoke prebrati Financial ali Sunday Times.
Ob nedeljah ni člankov v rubriki Življenje.
Samo članki o urejanju podzavesti, ega, pekla.

Zrelost

Kako je lahko strela, preden je udarila v koprivo,
za vekomaj zarosila ogledalo v kopalnici?
Toliko zaupanja v toplomer za vrati,
toliko dvoma o nacionalni televiziji,
ko se je grelec za vodo razletel na drobce,
je bil vodovodar na državni proslavi,
črevesje voditeljice je klohotalo v enem zvočniku,
v drugem pa je ognjemet povzročil jojo učinek,
ko so se vrnile domov,
nosečnice niso mogle vstopiti v nobeno tuš kabino.
Poplava je zrelost suše,
kot je smrt zrelost življenja.
Da ne bi pokleknila pred veliko vodo,
grem zvečer spat s ščitniki na laktih in kolenih,
barva sanj je odvisna od menjave materij,
z bodikavo žogo se odpravim po sledeh jutrišnjega dneva.
Ali sem zaman položila zobni kamen
kot temeljni kamen muzejske garderobe?
V njej visijo plaščki, ki prepuščajo Shakespearov vihar.
Še preden sem tudi sama postala A.-nacionalna, sem si rešilni jopič
oblačila čez glavo, zdaj pa ga čez kapuco.
Moje telo je menjalnica v Stari skopski čaršiji,
pred njo stoji korenjak brez dežnika s tetoviranimi mišicami,
ki me ne spusti noter, da bi zahtevala račun,
in z denarjem, ki ga zamenjam za počitek brez sna,
duhovnim voditeljem kupuje čevlje iz hudičevega usnja.
Nekateri v njih mašujejo, drugi jih hranijo za nastop na televiziji,
vsi imamo mokre noge, kot da bi nam jih umila Marija Magdalena.
V kelihu je bila tudi danes zjutraj samo anemična plazma,
dojenčki sesajo prste, pomočene v odišavljeno vodo za akumulatorje in
likalnike,
A.-jevo srce je enkrat češnja v džemu, drugič višnja v žganju.
Kadar ne govorim sama s sabo več kot tri ure,
svet postane koktajl na bambusovem ležalniku sredi plačljive plaže
in po nekaj požirkih se morje ne vidi več, se morje ne vidi več.

Razlika

Jezusologi, Alahologi,
 Carigrad nima sodobnikov.
 Tu je vse profesionalno,
 toaletni papir, pralni stroj,
 dvigalo, mikrofoni, telesna masa.
 Onkraj popolnosti je um izropan sef,
 ki zdaj skriva samo še bolečino.
 Živim poleg hrama, natrpanega s klimatskimi napravami
 kot zapoznelimi noricami pri ostarelih.
 Nekdo me ves dan po domofonu sprašuje,
 ali v bloku živi kak harmonikar.
 Morda bi to vedel čuvaj zastav –
 ene črne, ki so jo strgali hišni ljubljenci,
 ki se vije z balkonov samomorilcev,
 druge državne, zbledele od pranja,
 ki se vije z oken morilcev.
 Življenje med rojstvom in smrtjo nima garancije,
 edini servis za popravila je še vedno v nas samih.
 Včasih si goreče želim, da bi bila vojni invalid,
 da bi ležala na brisači za plažo z motivom gole ženske,
 ki je iz Švedske prišla z Rdečim križem.
 Toda zaman, takšen dan rabi moje telo v celoti,
 noč pa samo torzo.
 Ne glede na to, s katero roko se prekrižam,
 štiri strani sveta
 zgrešijo srce.
 Zaščitila ga bom s tiskom na majici,
 z glavo od Che Guevare ali z veroukom:
 Daoizem: *Shit happens.*
 Budizem: *It is only an illusion of shit happening.*
 Islam: *If shit happens, it is the will of Allah.*
 Jehove priče: *Knock, knock: shit happens.*
 Krščanstvo: *Love your shit as yourself.*
 Samo eno pesem znam zaigrati na harmoniko,
 a je tudi ta *remake* zgodovine.
 Bris mojega bolnega zajca sem poslala na Dunaj,
 bolnega svetnika pa – v Rim.
 Kot Ingeborg Bachmann se vsak rezervni del

domov vrača v tujem vozilu.
Bivanje, zleknjeno na mrtvaškem vozu,
pred katerim živi na drugi strani stekla.
Snamejo klobuk
in mu mahajo, kot takrat, ko se je rodil: *Pa, pa.*
Ko se je ljubljani vrnil iz Carigrada z rumenimi kutinami,
se mu je Fatima z onega sveta kislo nasmehnila.
Razlika med človekom in Bogom, dragi moj, je samo ena:
Človek najprej najde in potem izgubi.
Bog najprej izgubi in potem najde.

Prevedel Aleš Mustar